

Foreningen "ENIGHEDEN"

Er én af Sønderborgs helt gamle foreninger idet den blev oprettet allerede den 17. april 1857 – kun få dage efter at den anden nationale forening *Borgerforeningen* var stiftet!

At man samtidig stiftede to dansksindede foreninger mener man skyldtes, at stifterne af "Enigheden" nærede mistillid til "Borgerforeningens" første formands dansk-nationale sindelag, en mistillid, der senere skulle vise sig at holde stik ved flere lejligheder.

Initiativtagerne til stiftelsen af Enigheden – og den første ledelse – var advokat J.C.Pingel, købmand Chr. Karberg og fabrikant Asmus Schou.

Advokat Pingel var foreningens formand i 18 år indtil han i 1875 efterfulgtes af købmand C.S.Svanholm, der beklædte formandsposten i ikke mindre end 32 år!

I foreningens første love hed det, at "formålet skulle være at tilvejebringe et foreningspunkt for Sønderborg Byes og omegnens beboere ved at give dem adgang til sådan selskabelig underholdning og adspredelse, der kan tiltale både yngre som ældre". For at nå dette formål ville man bl.a. afholde baller – 6 gange årligt, heraf eet maskebal - og arrangere teaterforestillinger ligesom der to gange ugentligt ville være adgang til lokaler til samtale, spil og mulighed for at læse fremlagte aviser.

Optagelse af nye medlemmer skete ved hemmelig afstemning blandt de fremmødte ved et medlemsmøde (såkaldt balottering).

Fra starten meldte der sig ca. 50 personer som medlemmer og da byen blev garnisonsby i 1861 optoges også en del officerer som medlemmer.

Blandt foreningens arrangementer horte, at man arrangerede fakkeloptog gennem byen da Frederik VII besøgte byen i 1863.

En kanetur med følger 1865 (Citat enighedens jubiskrift 1957)

"I februar 1865 arrangerede "Enigheden" en kanetur til Augustenborg sammen med en række af omegnens kendte danske storbønder og denne tur er gået over i historien ikke blot fordi de danske blev udsat for et brutalt overfald, men fordi den foreliggende beretning giver et godt indtryk af den stemning, der på det tidspunkt beherskede sindene såvel i den danske som i den tyske lejr.

Ved selskabets ankomst til Augustenborg havde byens tysksindede hængt slesvig-holstenske flag ud og så skete der ellers ting og sager: Da der var tændt lys og gæsterne gået til bords samlede der sig efterhånden et stort publikum på gaden og da selskabet havde rejst sig fra bordet og ville begynde dansen, fløj der en sten gennem vinduet og dorene til balsalen sprang op. Med rebslageren i spidsen stak pøbelen lange stænger med slesvig-holstenske flag ind i salen og stangede efter gæsterne og der opstod almindelig forvirring. Købmand Andreas Karberg var kommet blødende ind, konsul Nissen fik tøjet revet i stykker, købmand Peter Karberg blev kastet som en bold hen ad gulvet og møller Drescher havde barrikaderet sig bag et bord. Der faldt det ene sabelhug efter det andet og det gik ikke damerne bedre. De fløj hvinende ud og op ad trappen for at finde deres tøj, en af dem fik et sabelhug over ryggen mens andre fik deres kjoler revet itu. Fru Møller fra Gammelgård kendte en af officererne der havde ligget i kvarter på Augustenborg. Hun fik sendt bud efter ham og langt om længe kom han og søgte at holde styr på soldaterne. Omsider kom også herredfoged Lüders og forbød dansen, hvorefter selskabet skiltes og blev – eskorteret af en vagt af soldater - ført ud af byen."

Under 1. verdenskrig skete der ikke meget i foreningen da mange af medlemmerne var indkaldt til tysk krigstjeneste og ved krigens slutning i 1918 havde foreningen da også kun 22 medlemmer. Kort tid efter våbenstilstanden fik man imidlertid på kort tid 27 nye medlemmer og overvejede midlertidigt at stoppe for tilgangen.

I 1927 nåede man op på 89 medlemmer efter at man et par år i forvejen havde afskaffet systemet med "ballotering" ved optagelse af nye medlemmer (bl.a. af hensyn til de mange nye embedsmænd, der var kommet til byen). Omkring 1925 optoges bridgespil som en af foreningens aktiviteter.

Enighedens medlemmer på udflugt i 1950'erne

I forreste række ses bl.a. Rita Kock, Annemarie Helmer, Astrid Larsen og revisor Christensen. Derudover ses: Traugott Møller, arkitekt Meyling, Bruno Kock, Axel Helmer og ing. Eegholm m. frue.

Også 2. verdenskrig medførte vanskeligheder for foreningens aktiviteter bl.a. på grund af udgangsforbud om aftenen (man spillede derfor bridge lørdag eftermiddag) og i 1944 aflyste man – i lyset af at politiet var afsat og tildels interneret – en planlagt vinterfest. Bridgespil blev efterhånden en større og større del af "Enighedens" virke og i 1978 fik bridgeafdelingen sine egne vedtægter og formand. Fra 1981 er bridgespil foreningens eneste aktivitet og navnet er nu "Bridgeklubben Enigheden". Foreningen har i skrivende stund 165 aktive medlemmer og formand siden 2006 er Søren Homann.

ilder: "Enigheden gennem hundrede år" af Kai Edv. Larsen og Bridgeklubbens hjemmeside. KVJ 2015